

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe Parisiis, 1648

Nvm. 1. De maioribus sex circulis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

QVINTA. circulus Sphere maior est qui Sphæræ partem conuekam in duas partes æquales secat, vt N. I. Minor autem, qui cam in portiones inæquales diuidit: vt L. M. &c.

SEXTA. omnis circulus siue maior siue minor, olim in sexaginta partes secabatur, nunc in trecentas sexaginta, quas Geographi vocant Gradus, & has iterum in sexaginta, quas Minuta, aut Scrupulos nominant.

CAPVT II

De Polis.

Por vs dicitur à Graco mode verto, quod circa illum caleftis machina circumuoluatur; appellatur quoque vertex, & duplex affignatur Arcticus & Antarcticus.

ARCTICVS nomenaccepitab Arcto seu Vrsa vicino sidere, euius stella borealior iam dissidet tantum à Polo 2. gradibus cum 30. minutis vt vulgò creditur, seu 40. vt periti malunt. Olim totis gradibus duodecim cum minutis 24. ab eodem Polo dissundus erat. Dicitur aliter Borealis, & semper apparens.

ANTARCTICVS sic appellatur, vel quia est oppositus, vel quia est aqualis Arctico: virumque enim significat particula ard. Vocaturaliter Notius, Australis, & semper latens, videlicet respectueorum, quiab Æquatore versus Arcticum declinant.

§. 3. De circulis Sphara.

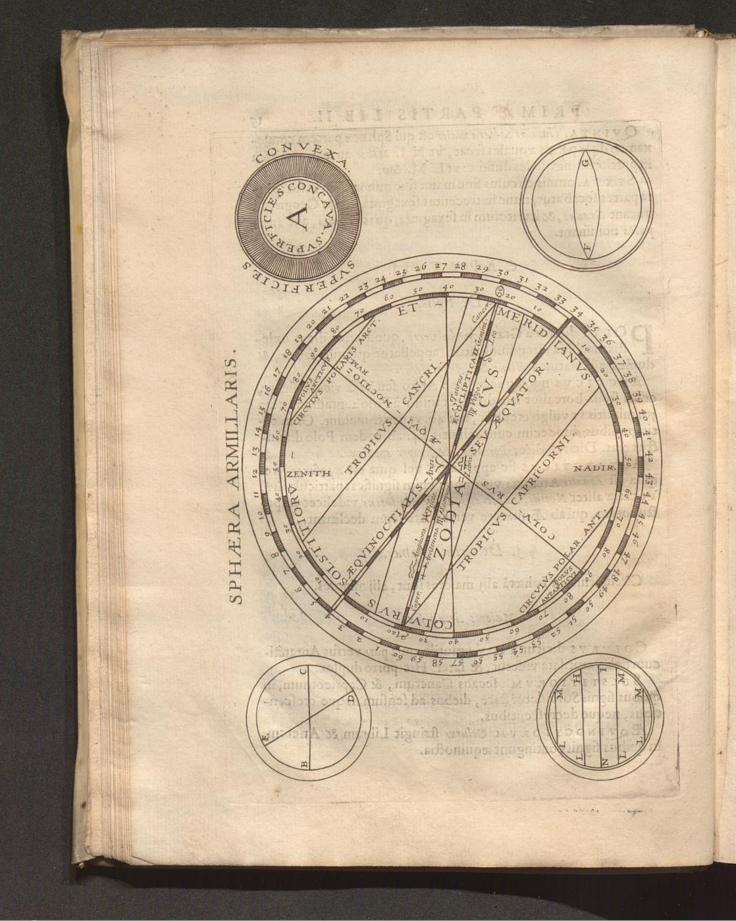
Circulorum in Sphærå alij maiores sunt, alij minores.

Maiores circuli sex.

Colvrvs dicitur à xolv mutilo, quia pars versus Antarcticum nobis mutilata videtur, & latet. Hic porro duplex.

SOLSTITIORVM, secans Cancrum, & Capricornum, in quibus signis Solvidetur stare, diebus ad sensum neque crescentibus, neque decrescentibus.

ÆOVINOCTIORVM Colurus stringit Libram & Arietem, in quibus signis contingunt aquinoctia.

HORIZON à voce opos terminus, à Latinis Finitor, & à veteribus Oceanus, diuiditur in Rationalem & Sensibilem.

Rationalis, seu Naturalis, & Artificialis Mundum in duas partes æquales secat, & duobus modis dividitur: Respectuterra, in Rectum cuius vertex dicus Zenith secat Aquatorem ad perpendiculum, & Obliquum cuius vertex demissus facit angulos inæquales: Respectu autem cali in Planum qui ex humili loco videtur, & Turbinaium qui ab excelso.

Sensibilis autem circumscribitur visione nostrà: qui ex loco plano, in obiectumitem in plano constitutum, vt in mari & patenti æquore, non vltra 2840. passus Geometricos porrigitur.

ZODIACVS, seu Orbis signifer, est Circulus obliquus Aquatorem secans, in quo planetæ suas periodos decurrunt. Nomen accepit à voce Costor animal, quia pleraque signorum, animalia funt: vel à (un vita, quia ex eo vita animantium pendet. In Zodiaco autem confiderantur longitudo, & latitudo.

Latitudo olim ad 12. gradus extendebatur, nunc verò ad fexdecim, quoniam ab vtrâque æquatoris parte, 8. gradibus Plane-

tæ quidam aberrant.

Longitudinem autem Zodiaci constituit ECLIPTICA, qua est linea Zodiaci media, in qua fiunt Eclipses Solis & Luna, diuisa in duodecim signa, quorum singula in 30. gradus iterum dividuntur, signa autem cum characteribus suis sic exprimuntur:

H 8 Aries: Taurus: Gemini: Cancer: Leo: Virgo: Libra:

Scorpius: Arcitenens: Caper: Amphora: Pisces. Sagittarius: Capricornus: Aquarius:

ÆQVATOR, seu Æquinoctialis, & Æquidialis est linea quam cum Sol decurrit, vbique gentium noctes æquantur diebus, præ-

terquam sub polo.

MERIDIANVS, seu linea medij cali: est linea cui suppositi populi simul habent meridiem, modò Sol illis affulgeat. Vbi tamen observabis Meridianum duobus modissumi, 1º pro gradu longitudinis, & tum Meridianus simpliciter dicitur: 2º pro circulo totum orbem ambiente, & tum Meridianus Maior appellatur, & definiri potest linea cui suppositi populi simul habent meridiem aut mediam noctem.